

Przepis 23A – zapowiedzi porównywalne

Przypis tłumacza: Nie jest jeszcze pewne, jakie tłumaczenie angielskiego „comparable call” zostanie przyjęte w polskim wydaniu Prawa. Podaję takie, jakie mamy teraz w roboczej wersji tłumaczenia.

Międzynarodowe Prawo Brydżowe 2017 wprowadza nowe pojęcie: zapowiedzi porównywalne. Będzie stosowane w przypadku odzywek niewystarczających i zapowiedzi poza kolejnością, które nie zostały zaakceptowane; gdy wykraczający w swojej właściwej kolejności zaliczytuje zapowiedź porównywalną, jego partner nie będzie zmuszony do spasowania i nie będzie ograniczeń wistowych.

Definicja zapowiedzi porównywalnej podana w przepisie 23A zostawia pole do interpretacji. Ten przepis był jednym z ważnych tematów w trakcie seminarium sędziowskiego EBL w Pradze w maju 2017. W niniejszym artykule wyjaśnię interpretację zgodnie z tym, co zrozumiałem z tego seminarium.

Na potrzeby wszystkich przykładów w tym artykule zakładamy, że zawodnik **S** zaliczył odzywkę niewystarczającą lub zapowiedź poza kolejnością, a zawodnik **W** nie skorzystał z prawa do zaakceptowania tej nieprawidłowości.

Przyjmę pewne założenia dotyczące znaczenia poszczególnych zapowiedzi, zwykle wynikające z uzgodnień popularnych wśród duńskich graczy turniejowych. W praktyce sędzia musi zawsze dowiedzieć się, jakich uzgodnień używa konkretna para.

Definicja zapowiedzi porównywalnych

Zacznijmy od przyjrzenia się definicji zapowiedzi porównywalnych według przepisu 23A.

Zapowiedź, która zastępuje wycofaną zapowiedź, jest zapowiedzią porównywalną, jeżeli:

1. Ma takie samo lub podobne znaczenie, jak znaczenie przypisane wycofanej zapowiedzi lub
2. Określa podzbiór możliwych znaczeń przypisanych wycofanej zapowiedzi lub
3. Ma taki sam cel (np. pytanie), jak cel przypisany wycofanej zapowiedzi.

Intencja jest jasna: jeśli nieprawidłowa zapowiedź nie niosła istotnych informacji różnych od tych, które później przekazano przepisową zapowiedzią, ta przepisowa zapowiedź jest uznawana za porównywalną.

Takie samo lub podobne znaczenie

W praktyce będziemy mieli do czynienia ze "strefą szarości", co widać ze sformułowania w przepisie 23A1, "takie samo lub podobne znaczenie". Różnica w znaczeniu będzie zwykle dotyczyła albo siły, albo układu. Omówimy te problemy po kolei.

Podobna siła

Weźmy pod uwagę następujący typowy przykład. **E** jest rozdającym, ale **S** otwiera 1♥ poza kolejnością. Późniejsza licytacja toczy się:

W	N	E	S
-	-	1♠	2♥

Oczywiście wejście 2♥ nie ma dokładnie takiego samego znaczenia, jak otwarcie 1♥. Otwarcie pokazuje siłę 11-20, a wejście - mniej więcej 9-16.

Różnica górnych limitów siły tych dwóch odzywek rzadko będzie istotna w dalszej licytacji, dlatego skupmy się na dolnych. Wejście może nastąpić z ręką o sensowym potencjale, ale z siłą nieco za małą na otwarcie. Różnica siły, zarówno w górnej, jak i w dolnej części przedziału, jest mała i możemy przyjąć, że znaczenia są "podobne", czyli rozważane zapowiedzi są porównywalne. Jest duża szansa, że pomyłka **S** nie wpłynie na wynik.

Jeśli jednak pomyłka **S** wpłynie na licytację lub rozgrywkę, tzn. jeśli nadmiarowa informacja z nieprzepisowego otwarcia (która jest legalna dla **N**) okaże się przydatna dla **N**, sędzia orzeknie rezultat rozjemczy. Zwróćmy uwagę, że sędzia nie może stosować zasad związanych z nielegalną informacją; zamiast tego musi ocenić, jaki byłby prawdopodobny przebieg licytacji i rozgrywki, gdyby nieprzepisowe otwarcie w ogóle nie nastąpiło. Ta sprawa mogłaby stanowić temat odrębnego artykułu.

Problem jest nieco inny, jeśli **S** wejdzie do licytacji na poziomie jednego po swoim wcześniejszym otwarciu poza kolejnością. Gdy wejście może nastąpić z pewnymi rękami w sile 6-7, różnica jest całkiem duża i uznawanie zapowiedzi za porównywalną byłoby wątpliwe. Początkujący często uczą się bardzo solidnego stylu wejść, więc w ich przypadku wejście jest zapowiedzią porównywalną.

W praktyce trudno będzie ocenić, jak solidny musi być styl wejść pary, żeby uznać wejście za zapowiedź porównywalną. Dlatego wydaje się, że należy zawsze uznawać wejście za zapowiedź porównywalną. Poczekajmy, jakie będą wytyczne od Komisji Prawa Światowej Federacji Brydża.

Inny przykład "podobnej siły" jest związany z otwarciem 1BA poza kolejnością. Załóżmy, że takie otwarcie pokazuje siłę 15-17. Gdy w późniejszej właściwej licytacji **S** wejdzie 1BA lub 2BA, będzie to zapowiedź porównywalna, nawet jeśli pokazuje siłę 15-18 (i zatrzymanie). Możemy zastosować to samo podejście, jeśli otwarcie jest w sile 14-16, ale nie gdy pokazuje 12-14.

Podobny układ

Możemy również zaakceptować różnice w pokazanym układzie, ale nie tak swobodnie, jak w przypadku różnic siły.

N jest rozdającym, ale **S** otwiera 1♥ poza kolejnością. Właściwa licytacja:

W	N	E	S
-	1♥	pas	2BA*

* forsing do końcówki, fit 4+

Odpowiedź 2BA po 1♥ jest forsingiem z przynajmniej 4-kartowym fitem. Nawet jeśli **N-S** grają otwarciem w starszy z piątek, 2BA powinno zostać dopuszczone jako zapowiedź porównywalna. Obie zapowiedzi pokazują kolor kierowy.

Rozważmy teraz następujący przykład: **E** jest rozdającym, ale **S** otwiera 2♠, systemowo pokazując piki z młodszym kolorem, przynajmniej 5-4, w sile 6-10. Następnie **E** otwiera 1♥.

W	N	E	S
-	-	1♥	?

S staje przed poważnym problemem. Jeśli wejdzie 2♠, pokaże mniej więcej taką samą siłę, ale ta zapowiedź pokaże tylko piki. To nie jest dopuszczalne według kryterium "podobnego znaczenia" i nie będzie zapowiedzią porównywalną.

Zamiast tego **S** może rozważyć wejście 2♥, cue bid Michaela. Możemy bez problemu zaakceptować "przynajmniej 5-5" zamiast "przynajmniej 5-4" (co zrobilibyśmy automatycznie według przepisu 23A2), ale siła jest zupełnie inna, mniej więcej 10-16 zamiast wcześniejszego 6-10. To nie jest zapowiedź porównywalna.

Podzbiór znaczeń

Przepis 23A2 omawia sytuacje, w których zapowiedzi wyraźnie nie mają "tego samego lub podobnego znaczenia", ale w których różnica nie ma znaczenia, ponieważ przepisowa zapowiedź przekazuje wszystkie informacje, jakie zostały przekazane zapowiedzią nieprzepisową.

Typowy przykład jest następujący: **E** jest rozdającym, ale **S** otwiera 2♦ Multi poza kolejnością. Właściwa licytacja:

W	N	E	S
-	-	1♦	2♠

Dwie zapowiedzi zawodnika **S** zdecydowanie nie mają "tego samego lub podobnego znaczenia" – ale jeśli uwzględnimy fakt, że **S** wskazał (legalnie), który kolor starszy ma, już mają. 2♠ jest zapowiedzią porównywalną.

Sformułowanie przepisu 23A sugeruje, że "podobne znaczenie" może być zaakceptowane według 23A1, ale nie według 23A2. Jednak sędziowie na seminarium EBL doszli do wniosku, że "podobne znaczenie" powinno być uznawane za dopuszczalne również według 23A2, a brak odzwierciedlenia tego w sformułowaniu jest niefortunne (i rzeczywiście problematyczne).

Ten sam cel

Następująca sytuacja miała miejsce niejednokrotnie:

W	N	E	S
-	2BA	pas	2♣*

* stayman po 1BA

S chce dowiedzieć się, co **N** ma w starszych kolorach, ale wydawało mu się, że **N** otworzył 1BA. Czy 3♣ z pozycji **S** miałyby to samo lub podobne znaczenie, co 2♣?

Nie, jeśli zdefiniujemy "znaczenie" według zbiorów rąk, z którymi licytuje się odpowiednie zapowiedzi! Po otwarciu 2BA **S** może mieć 5 punktów ze starszą czwórką i chce świadomie wybrać pomiędzy kontraktami 3BA i 4 w starszy.

Niewystarczająca odzywka **S** mówi jego partnerowi, że **S** albo ma oba starsze kolory, albo rękę znacznie silniejszą niż 5 punktów. Nie możemy dopasować tego do sformułowania "to samo lub podobne". Jednak licytacja wygląda całkiem inaczej, gdy jeden zawodnik pyta, a drugi odpowiada. Z tego powodu mamy punkt 23A3: **S** pyta o kolory starsze w obu przypadkach, więc uznajemy 3♣ za zapowiedź porównywalną.

Otwarcie pasem poza kolejnością

Odrębnym zagadnieniem jest problem zapowiedzi porównywalnych w przypadku otwarcia pasem poza kolejnością. Gdy **E** jest rozdającym, a **S** pasuje poza kolejnością, **S** musi spasować w pierwszym okrążeniu niezależnie od tego, co zrobi **E**. Nawet jeśli można argumentować, że przepisowy pas **S** nie ma żadnego znaczenia, ponieważ jest wymuszony przepisem, musimy uznać go za zapowiedź porównywalną, zwłaszcza w celu uniknięcia ograniczeń wistowych. Stąd, skoro jest to zapowiedź porównywalna, informacja z wycofanego pasa na otwarciu jest legalna dla **N**. Niestety nie wynika to w jasny sposób wprost z przepisów.

Jeśli **S** pasuje, gdy miał otwierać **N** (lub **W**), musimy najpierw poczekać na otwarcie (ewentualnie wejście) **N**. Najbardziej interesujący przypadek występuje po otwarciu 1 w kolor, np. 1♥. Jest kilka odpowiedzi, które wykluczają się na otwarciu, np. 1BA i 2♥. Są to zapowiedzi porównywalne według 23A2. Można zauważyć kontrargument, że **S** – pasując poza kolejnością – wykluczył rękę na otwarcie blokującą, z którą może później zalicytować odpowiedź 1BA, ale ta mała różnica mieści się w pojęciu "podobnego znaczenia" (które stosujemy również w 23A2). Odpowiedź nowym kolorem, forsująca i nielimitowana, nie jest zapowiedzią porównywalną.

Uwagi końcowe

Pojęcie zapowiedzi porównywalnych ma fundamentalne znaczenie dla orzekania sprostowań odzywek niewystarczających i zapowiedzi poza kolejnością.

Przy orzekaniu, czy dana zapowiedź jest porównywalna, stosuje się pewną elastyczność wobec wykraczającego, szczególnie w kwestii wskazanej siły.

Jeśli z wycofanej zapowiedzi wynika nadmiarowa informacja, ale zastąpiono ją zapowiedzią porównywalną, ta informacja jest legalna dla partnera wykraczającego. Jeśli okaże się, że strona wykraczająca odniosła korzyść z tego tytułu, sędzia zmienia wynik, rozważając, jaki byłby prawdopodobny przebieg rozdania, gdyby nieprzepisowa zapowiedź wcale nie została zalicytowana.